

Stoppland

Høviks Blad & Samhold

side 1a
107155

238. Torsdag 12. oktober 1933.

Samholds 49de årgang.

Voldsom storm igår kveld.

Første meldinger forteller om adskillig skade.

Stortykkre trær knekket av stormkastene.

11. oktober, 11.: En kraftig storm laften gått over distriktet Stormflod har oversvømmet bryggene, mange båter har forsvunnet og har dreavet, og trær er knekket. — Elte veier er sperret av nedfallede trær. I byens parker er de gamle trær blåst opp til halvannen meter tykk. Hundrevis av vindusruter er ødelagt, og det er voldt stor skade på lysnettet.

11. oktober, 11.: Laften røk det en kraftig storm som satte i brenn motorbåter og robåter i havet og ødela dem. Hvorvidt det er mer skade enn dette vet man ennå ikke.

11. oktober, 11.: I distriktet blåste en kraftig storm igår kveld, og det tenkes at det er anrettet skade av forskjellig art.

Grosserer Borgens lik funnet i tunnel.

11. oktober, 11.: Liket av grosserer Alf Borgens ble funnet i et kjellerrom i et hus i Oslo på fredag. Det ble bragt på land og identifisert av avdøde lege, dr. Dan Borgens. Distriktslegen kom til stede. Det kunde konstateres at alvorlig sår i ryggen forhødet, likesom han hadde fått et voldsomt støt i ryggen, antagelig av rattet. Ingen disse molester er dog kraftige nok til å forårsake døden.

Grosserer Borgens lik blev bragt inn til Oslo.

Et beveget Quislingmøte på Toten.

Quisling og Christie settes til veggs av advokat Sterri. Quisling forteller nye og usannsynlige historier.

Nasjonal Samling hadde igår aften sammenkalt til et møte i Østre Totens festiviteter, som for anledningen var fylt av et interessert publikum.

Major Quisling holdt først et langt og kjedelig foredrag om sitt nye parti. Det bød ikke på noen nye ting av interesse. Men så kom majoren inn på sitt forhold til bondepartiet og fikk der leilighet til å fortelle nye, usannsynlige historier. De verste gikk ut på at flere statsråder i bonde regjeringen ønsket ham som utenriksminister og at statsminister Hundseid til ham hadde uttalt at han vilde tre ut av politikken. En tredje historie gikk ut på at høires generalsekretær hadde samarbeidet med hr. Hundseid, for å få Quisling vekket. Det var ikke mål på de chikaner han var blitt utsatt for. Han hadde fått avskjed som forsvarsminister, men etter en megling hadde han funnet å burde bli stående av lojalitet mot regjeringen. Ved en annen leilighet hadde Hundseid satt Quisling under russisk censur. Det var det jeg dokumenter på alt sammen, sa hr. Quisling. Han tilføjet og å en siste historie om at en høire politiker til ham hadde uttalt, at de innen partiet var frykt for at forsvarsminister Quisling vilde gjøre statskupp.

Det var ikke min hensikt å skade bondepartiet — sa taleren — men etter de provokasjoner jeg var utsatt for, måtte jeg ta til gjennmøle.

David Seierstad kom derefter med en erklæring fra «Bygdefolkets krisehjelp». Han måtte si at han snart ikke forstod sig på noen ting i

Advokat Sterri: Jeg savnet i Quislings foredrag det som mange over bygdene nu gjerne vil ha rede på.

Det som landbefolkningen krever idag er å få vite hvordan den skal komme igjennom gjeldskrisen. Nasjonal Samling sier at skattene skal ned, det skal bli en samskatt på ti procent. Og hvem vilde ikke ønske det? Men skulde dette gjennomføres idag, vilde bankene, kommunene og hele vårt kredittsystem ramle overende. Det er altså praktisk talt ugjærlig.

For skattyderne kan det jo være revnende likegyldig enten det heter «samskatt» eller «ekstraskatt», det er ikke merkelappen, men det samlede skattebeløp som er det avgjørende.

Videre krever dette parti at kronen skal skjæres ned ved pengetekniske foranstaltninger av Norges Bank og Finansdepartementet. Dertil er å bemerke, at dette ikke kan gjennomføres uten ved lov.

Nei, forholdet er det at grunnlovens paragraffer 105 og 97 stiller sig hindrende iveren for en avvikling på grunnlag av realverdiene. Og jeg tror nok de norske bønder vil betenke sig på å gå til en forandring av grunnlovens bestemmelser i denne retning. Det som bondepartiet hevder er at bruksverdien her må legges til grunn.

Bondepartiet har fremsatt positive forslag for en avvikling av produksjons- og gjeldskrisen. De er utarbeidet av en slik kapasitet som finansminister Sundby. Det er positive foranstaltninger som vil

ling. Men Quisling selv forsøker her å sverte sine tidligere koleger, men det er ikke noe videre fint. Bondegruppen har enstemmig tatt avstand fra hr. Quisling og hans ankepunkter. Og det sitter ikke mindre enn fem av Quislings tidligere medarbeidere der.

Det faller vanskelig å forstå at en mann som vil nasjonal samling, skal stille sig i spissen for et nytt parti.

Dirigenten Chr. Jøranli vilde gjøre oppmerksom på at dette var et møte for Nasjonal Samling — og ikke for bondepartiet.

Or.sakf. Christie, Hamar provoserte Ørud til å fortelle om bondegruppen hadde behandlet Quislings anker i realiteten.

Ørud henviste til protokollen fra bondegruppen, som tydelig beviste at anken var behandlet punkt for punkt.

Sterri: Jeg kan ikke tenke mig at bondegruppen har tatt avstand fra Quislings ankepunkter, hvis de ikke var uriktige. Forsåvidt er Christie spørsmål helt overflødig og det er oraklsverdi.

Men nu må vi ta situasjonen med det alvor som stillingen krever. Den eneste chance som Quisling har med sin liste i Opland er å få redusert bondepartiets valg fra tre til to representanter og la arbeiderpartiet gå tilsvarende fram.

Det stemmer bedre overens med Forts. 6. side.

Vorden i regnskapene.

Hoppings...

Side 76, medie del "Vestoppland"

12. Okt. 1933

et — sa taleren — men ef-
ovokasjoner jeg var utsatt
jeg ta til gjenmøle.

Seierstad kom derefter
erklæring fra «Bygdefolkets
». Han måtte si at han
forstod sig på noen ting i

har rett — Hundseid eller

Og hvem har æren av den
opptreden ved Menstad? Var
eller var det Quisling?

ente at dette hadde mindre
mot de botemidler man
me mot den økonomiske de-
på landsbygden. Og stats-
Hundseid hadde erklært at
Bygdefolkets krisehjelp, som
at renten blev nedsatt. —
nu skal redde noe for jord-
skogbruk, så måtte det sam-

til grunn.

Bondepartiet har fremsatt positive
forslag for en avvikling av produk-
sjons- og gjeldskrisen. De er utar-
beidet av en slik kapasitet som fi-
nansminister Sundby. Det er po-
sitive foranstaltninger som tilsikter
å dempe den krise vi nu står oppe i
— og som i bunnen er en verdenskri-
se — så langt det står i vår makt.

Det er positive gjeldsordninger,
grunnet på den ekspropriasjonsrett
som nu er innført i odelsloven, som
kan føre frem. Bondepartiet har
videre krevet renten nedsatt til 3
procent. I tilfelle av at Hypotekban-
ken ikke kan dekke differansen, så
skal staten skyte til. Dessuten vil
det ha høvet prisnivået ved en almin-
delig kronenedskjæring.

Dette er positive foranstaltninger,
som er vidtrekkende.

Det som nu påkaller oppmerksom-
heten foran dette valg er om bonden
Ole Bjelbøle fra Valdres eller
kommunisten Smeby fra Søndre
Land skal velges her fra Opland. —
Det er spørsmålet. (Veldig bifall).

Hans Rognerud pointerte at
en mann, som Quisling nu har gjort,
fremsetter beskyldninger mot bonde-
regjeringens chef, så plikter han og-
så bevise sine påstander. Ellers må
vi stemple ham som en uvederheftig
person. Men han er ikke bare uve-
derheftig. Han gjør også sitt beste,
for å ødelegge valget i Opland i år.

Quisling uttalte til Sterri at
vi er for en slik samskatt, men vi
peker også på hvordan det skal gjø-
res. Han var forøvrig enig med
Rognerud fra Gjøvikmøtet at han
burde ha trådt ut av bonde-regjerin-
gen, da han kom i uoverensstemmel-
se med sine kolleger.

Kr. Ørud: Jeg hørte nylig et fo-
redrag av Hundseid i Brandbu. Men
han sa ikke et eneste ord om Quis-

tilsvarende frem.

Det stemmer bedre overens med
Forts. 6. side.

Uorden i regnskapene.

Honningsvåg, 11.: Herreds-
kasserer Bøgeberg i Lebesby er
blitt avskjediget på grunn av
uorden i kommuneregnskapene.
Revisjon av regnskapene pågår
nu.

O.r.sakfører Eker fikk 15 måneders fengsel.

Oslo, 11.: Oslo byrett avsa i efter-
middag dom over tidligere overretts-
sakfører Eker, som var tiltalt for en
rekke bedragerier og underslag, til
et samlet beløp av 34,200 kroner. —
Retten fant ham skyldig og idømte
ham ett år og tre måneders fengsel
samt 1 års tap av statsborgerlige og
militære rettigheter.

Han blev frifunnet i to av de åtte
tiltalepunkter, men dømt for de stør-
ste beløps vedkommende. Eker tok
betenkningstid.

Van der Lubbe nedslått, tross vakker frisyre.

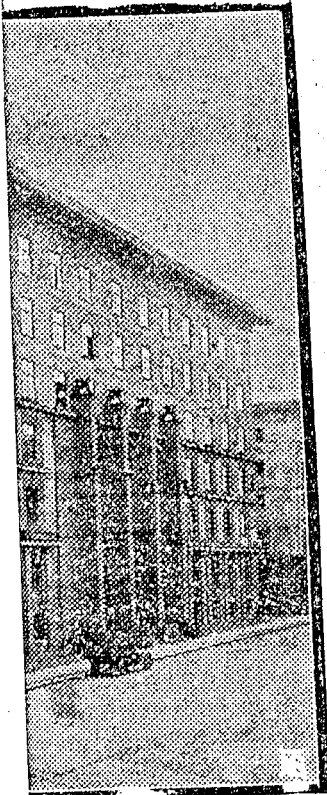
I gårsdagens telegrammer fra Leip-
zig het det bl. a:

van der Lubbe vakte forbauselse
idag, idet han for første gang visto
sig med omhyggelig frisyre. Han
gjorde imidlertid inntrykk av å være
ennu mere nedslått enn vanlig.

Forlovelse mellem Juliane og en engelsk aristokrat?

Amsterdam, 11.: I vel underrettede
kretser venter man i løpet av ganske
kort tid deklarasjonen av Julianes
forlovelse med en ung engelsk ari-
stokrat.

Nederlenderne håper, at ryktene ta-
ler usant.

innvidd igår.

Professor Karl Vold.

Professor O. Hallesby.

Professor Olaf Moe.

Professor D. A. Frøvig.

Det var den 3. september 1903 at Det theologiske Menighetsfakultet åpent sine porter første gang, efter en forutgående langvarig og bitter kirkestrid som altså fikk sin foreløpige avslutning ved Menighetsfakultetets opprettelse — landets annen utdanningsanstalt for prester. 25 år er ingen lang øyeblikk for en institusjon av denne art. Mange av de menn som var med og skapte fakultetet og var forgrunnsfigurer i den forutgående kamp, står endnu i spissen for fakultetet. De fleste destomindre har Menighetsfakultetets betydning for vår norske kirke og for vårt folk vært av grunnleggende og varig art. Fra en ringe begynnelsen — det første år var der anmeldt 14 studenter — har det i løpet av disse år maktet å skape sig ikke alene en velfortjent tillit og posisjon innen vårt kirkefolk, men har også med ære vist å kunne hevde sig når det gjaldt den theologiske videnskapelighet overhodet. Teologene fra Menighetsfakulte-

tet har vært langt fremme i rekken ved universitetets utdanning av videnskapelige utmerkelser. For så vidt er de blitt til skamme som i den første tid i fanatismens glød vilde pådutte Menighetsfakultetet et videnskapelig mindreverdighetsstempel. Og rundt omkring i landet i våre menigheter er de prester som er utgått fra dette fakultet velsett. Menighetsfakultetet opprettholdes som bekjent ved frivillige gaver, og inntektene har som følge derav vært nokså variable. I den senere tid har det endog vært kritisk flere ganger, da inntektene har sviktet som følge av den almindelige depresjon, og da man ikke har hatt noen fast organisasjon til innsamling av midler. Men man har dog alltid blitt hjulpet igjennom vanskelighetene. Det har vist sig at Menighetsfakultetet er kirkefolkets hjertebarn.

Da nu Menighetsfakultetet i disse dager feirer sitt 25 års jubileum, har en av våre med-

det er hans gjerning og vi bønn for vår lutherske kirke.
— Mener De at fakultetet fremdeles har sin oppgave å løse i vårt folk, at den theologiske situasjon krever det?
— Ja, det er sikkert. Riktig nok har den liberale teologi moderert sig noe, men ved universitetets theologiske fakultet har den endnu førerplassen. Jeg bare henviser til hvad professor Hallesby nylig skrev i «Dagen» herom.
— Hvordan er det med økonomien?
— Økonomien har nok i den senere tid til dels vært vanskelig, og fakultetets fiender har inntil nylig gledet sig ved den mulighet at fakultetet måtte opphøre av den grunn. Men tross tidenes vanskelighet har midlene vedblitt å komme inn, så vi er blitt hjulpet over vanskelighetene. I den siste tid har såvel prester der er utgått fra fakultetet som studentene gjort meget for å samle midler inn. Et vidnesbyrd herom er studentenes sangerferd opover kysten like til Trondheim, en tur som bragte den vakre sum av kr. 15,000. Dessuten har jo nu fakultetet fått sin egen reisesekretær, sogneprest Kvarstein. Han har stiftet foreninger rundt omkring i landet som skal virke for fakultetets økonomi.

— Hvor mange kandidater er til dato utgått fra fakultetet?
— Ialt er det 453 theologiske kandidater, derav er 257 prester i den norske kirke.
Fakultetets lærere er professor Karl Vold (lærer i gammeltestamentlig teologi), professor Hallesby (dogmatikk), professorene Olaf Moe og D. A. Frøvig (Nytestamentlig teologi), dosent A. Seierstad (kirkehistorie), stipendiat Ivar Seierstad (det gamle testamente). Videre har man sogneprest G. Skagestad som hovedlærer ved praktisk-teologisk seminar.

„Stammens hyl“

har Victor Bernau som motto for sin nye revy som igår gjestet Gjøvik. Mumøret kom straks op ved Bernaus «Opover igjen», men best gjorde han sig i «Baronen». Fanny Behak er en av våre nye kabarettjerner med et godt sceneydre, hun var talentfull og charmerende. Lizi Caréns danser var godt innstuderte, livfulle og grasiøse. Botten Soot gjør sig alltid godt som parodie, men nådde høiest i «Monolog». — Book-Jenssen har gode anlegg som charmør og råder over en ganske god stemme. Kapellmester Selle skilte sig utmerket fra sin oppgave. Det var rikelig med blomster, god stemning og fullt hus, som vanlig når Bernau gjester byen.

N. Land herredsstyre

hadde møte tirsdag.
Bolligbanksaker.
— Andragende fra Johs. Svartjernsveen om å få selge endel ved fra sitt boreisningsbruk. Beslutning: Det tillates hugget inntil 10 favner.
— Magnus Olebakken søker om å få selge noen tyfter tømmer fra sitt boreisningsbruk. Blev innvilget.
— Endel andragender om utsettelse med forfalne terminer i Småbrukerbanken innvilgedes.
— Andragende fra Kristian og Johan Fjerdingslien om garanti for lån i Småbrukerbanken stort kr. 1800 til erhvervelse av bruket Fjerdingslien. Beslutning: Andr. innvilges.
— Andragende fra Hans Kristian Rønningen om at lånet på Solberg stort kr. 950 blir overført til ham.
— Likeledes fra Kristian Solberg om at restgjelden på Solberg stort kr. 875 blir overført til ham. Saken utsattes.
— Ole N. Øibakken fikk garanti for 5600 kr. til gjenkjøp av sitt bruk.
— Olaf Sveum fikk garanti for

For. fra l. side.
Nasjonal Samlings idé at det nu oppfordrer velgerne til å slutte op om bondepartiet. Så kan det over valget igjen opta sitt arbeide og se om det vinner tilslutning. Jeg vil proosere Quisling til å ta standpunkt til dette. Ti det vil være mere i overensstemmelse med den idé, hvor på Nasjonal Samling er bygget.
Rognerud: Allerøde den 26. juni gjorde jeg Quisling oppmerksom på at han burde komme med sine «avsløringer» snarest mulig. Å gå rundt med sladderhistorier om sine tidligere medarbeidere det stempler vi her i våre bygder som rye. Spillet skal være ærlig. Men spillet er ikke ærlig, når man benytter røjkjerringenes vei.

Bergenseren Christie kom atter tilbake til behandlingen av Quislings ankepunkter i stortingsgruppen.
Ørud leste op en skrivelse fra den fungerende formann i gruppen, hr. Langeland, hvorav det fremgikk at disse ankepunkter var behandlet av gruppen den 5. april i år i fulltallig møte. Hr. Hundsøid fra trådte under behandlingen. Og resultatet blev at gruppen enstemmig tok avstand fra ankepunktene.

Sterri gjorde oppmerksom på at han ønsket å delta i det omtalte møtet på Viktoria Hotell, men dette blev blankt avslått.

Når Christie fremholder at det er forskjell på ordene «riktig» og «ta avstand fra», så kan jeg ikke annet skjønne enn at dette er bare flisespikker, uten realitet.

Quisling måtte efter provokasjon fra advokat Sterri innrømme at han allerede under et møte på Høynefoss hadde rettet beskyldninger mot bondegruppens chef. Han undskyldte sig med at disse beskyldninger var forårsaket ved en artikkel fra major Nils Askvig.

Sterri (avbryter): Les op den skrivelse som De har mottatt.

Quisling: Den har ingen betydning.

Sterri: Jo, den har nettop betydning i denne forbindelse.

Quislings våben drager, hr. Christie måtte derefter lese op hele korrespondansen mellem ham, Sterri og bondegruppen og hvor det fremgikk, at Quislings ankepunkter var behandlet og at gruppen enstemmig hadde tatt avstand fra dem.

Rognerud vilde sette fingeren på, at major Quisling hadde frembudt sig hos arbeiderpartiet for noen år tilbake. Han gikk ut og inn i «Folkets Hus» som en huskatt (latter) — så det er helt nytteløst å diskutere med en slik mann.

Christie vilde fremdeles spørre Ørud, om bondegruppen hadde funnet Quislings ankepunkter uriktige.

Ørud: Det står i beslutningen at vi har tatt avstand fra ankepunktene — og vi tar naturligvis ikke avstand fra en ting som er riktig.

Ole Laer: Vi har under denne diskusjon sittet som vi skulde sitte i en rettssal. Vi velgere er dommere og den 16. oktober skal vi felle vår dom.

Det vi må forstå er at Nasjonal Samlings liste aldri kan nå frem og få et mandat — den burde derfor være trukket tilbake. (Almindelig bifall).

Det bevegde møte blev derefter hevet efter å ha vart i over tre timer.

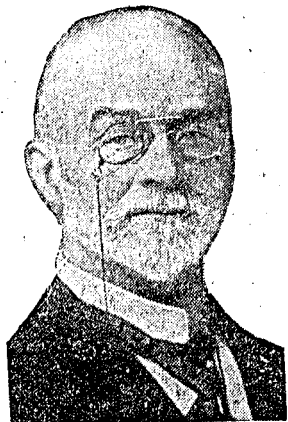
side 2
Vestopland
12. Okt. 33

Sogneprest G. Skagestad.
Hovedlærer for Menighetsfakultetets praktisk-teologiske seminar.

Dosent A. Seierstad.

Sogneprest N. Vangsten.
Formann i styret.

Stipendiat Ivar Seierstad.